

A Tabán.

Nagyon üdvös lenne, ha egyszer már belát-nánk, hogy a Tabán az nem egy valami bonyodal-mas probléma. Van szociális probléma, van kül-politikai probléma, francia—olasz, német—osztrák, francia—német problémák vannak, világnézeti problémák vannak, gazdaságiak és vallásiak van-nak. De a Tabán nem probléma. A Tabán, az egy csinos völgy három hegy között, egy világváros közepén, mely arról nevezetes, hogy földjéből min-denféle gyógyforrások buzognak. Hogy ezek hasz-nos és nevezetes gyógyforrások, az nem probléma, különösen nem az a főváros illetékes vezetőinek, hiszen ép most vették meg a Rácfürdő forrását, te-kintélyes összeget adtak érte, amit nem tettek volna, ha kételkednének a megvásárolt objektum értékében. Nem probléma az sem, hogy valamit kell a tabáni házak helyébe építeni, ha egyszer le-bontották őket, sőt az sem probléma, hogy mit kell oda építeni. Lakónegyedet nem, mert ott vannak a gyógyforrások, de már csak azért sem, mert a fő-város erre ráfizetne, hiszen a birtokában levő tel-kekért a legjobb esetben se kapna többet hat mil-liónál, míg a közművek minimum hét és félbe ke-rülnének. A lakónegyednek itt nincs semmi kilá-tása és nincs semmi értelme. Az se probléma tehát, hogy a lakónegyed tervére kiirt pályázat anyaga használatatlan. Talán probléma lenne az, hogy mi-ért írták hát ki ezt a pályázatot, illetve miért írták ki ezen az alapon, de túl vagyunk rajta, ez legfeljebb csak — történetirónak lehet probléma.

Egyhanguan megállapítottuk, hogy a Tabán völgyébe a gyógyforrásokat kihasználó fürdőtele-pei kell megépíteni. Ebből jövedelme lehet a város-nak, tehát ebbe pénzt is kölfhet, sőt valószínű, hogy ha pontosan feltárják az áldott völgykebel balneológiai kincseit és megfelelő hangossággal világgá trombitálnák, hogy itt micsoda rádiumos, reumagyógyító és gyomor-, máj- és vesederítő vi-zek mekkora mennyiségben buzognak, vállalkozó tőke is jelentkezne, hogy keressen azon az üzle-ten, ami egy világváros kelős közepén felépült pa-radicsomi gyógyfürdőben adódik. Nem probléma tehát, hogy mindenekeletűt át kell kutatni ezt a te-rületet geológiai szempontból, pontosan számba kell venni a forrásokat, leltározni és vizüket me-gélemezni, az új feltárások helyét megállapítani, egyszóval tájékozódni az adottságok felől, amik-hez a további munkában igazodnunk kell. Nem probléma, hogy a Tabán felépítését akkor lehet megtervezni, mikor már tudjuk, hogy hova mit építsünk, tehát addig tervekről beszélni se szabad, amíg biztos szempontjaink nincsenek, amelyek sze-rint a tervek helyességét és célszerűségét ellen-őrizhetjük. Végül és ezekből következőleg nem probléma, hogy mi legyen a tabáni munka rendje. Nem lehet más, mint hogy előbb hozzáértő tudósok megfelelő helyeken átvizsgálják a völgyet, benéz-nek a föld alá, hogy hol mi van benne, aztán, vagy ezenközben más tudósok megállapítják a vizek ugynevezett gyógytényezőit és megmondják szé-pen, hogy melyik milyen betegségre jó és ehhez képest milyen épületeket kell építeni, hol, mekkora számban és milyen berendezéssel. Ha mindezt tud-juk, akkor ki lehet írni a pályázatot, melynek tár-gya az, hogy a megállapított adatokat egy művészi elgondolásban összefoglaljuk és a budai részek északról délre áramló forgalmát úgy vezessük át a Tabánra, hogy a hely üde és virágos szépségét valami pocsék bérházutca és a gyógyító csündet a forgalom brutális lármája ne bántalmazza. Itt buk-kan fel az első probléma, amit majd a pályázat íhletett győztese old meg, aztán a második, hogy honnan vegyük a megoldáshoz a pénzt, de az is könnyebben lesz megoldható, ha pontosan tudjuk, hogy mire kell a pénz és milyen üzletek kínálko-znak számára a Tabánban.

Ezekből következőleg kissé érthetetlen, hogy még mindig a Tabán problémájáról beszélünk. Hát persze, bonyodalmas probléma az, hogy köz-műveket kezdünk építeni, csatornát, gáz-, villa-mosvezetékét lefektetni, esetleg uttesteket kikövezni akkor, mikor még fogalmunk se lehet róla, hogy hol lesznek az utcák és még azt se tudjuk, hogy mennyi pénzt ér az egész földség, ami pusztá telek-ként nyilvánvalólag nem ér annyit, amibe a köz-művek kerülnek, de gyógyfürdők területeként en-nek sokszorosát érheti. Ez probléma, de ezzel ve-sződni nem érdemes, mert amíg nem világos, hogy mit építsünk, addig úgy se szabad belepocsékolni egy krajcár közpénzt sem. Még talán annyit sem, amit a polgármester rá akar szálni, hogy ideigle-nesen parkirozza a feldult területet. A szükséges és sürgős elölmunkálatoktól semmi pénzt se sza-bad elvonni, legyen inkább még egy évig csunya a Tabán, hogy gyorsan felépülhessen a szép fürdő-város, semhogy most kicsinosítsuk és ilyen ideig-lenesnek maradjon hosszú évekig. Az ideiglenes megoldásban meg találunk nyugodni és az építő-ambíciók könnyen lelohadhatnak. Csak lássunk ott a tabáni földben furótornyokat, de hamar, mert ennél szebb dekorációja annak a Tabánnak most nem képzelhető. Lássák az idegenek, hogy itt cso-dák tárulnak fel, itt valami nagyszerű és világra-szóló készül, olvassák óriási táblákon és plakáto-kon és a világlapok cikkeiben, hogy micsoda kin-osesbányát találtak és micsoda világszenzációt épí-tenek ki ebből a magyarok és minden vagy elem-

*Az egész világ műsorát
otthonába viszi*

TUNGSTRAM

RÁDIÓCSŐ

Karácsonyra ezzel lássa el kívünlétét!

zés eredményét harsány hírverés közölje a világ-sajtóban. Akkor az az épülő Tabán eleve olyan hi-res lesz, a furótornyok idegenforgalmi látványos-ságok lesznek és a pénz felhorkan a nagy üzlet szagára és a tervpályázatot ki lehet írni úgy, hogy a művészek valóban a legjobb Tabánt építhessék meg. Nincs itt egyéb probléma, csak az, hogy egy sorozat munkát logikus egymásutánban kell elvé-gezni, ami valójában nem probléma és csak akkor

lenne az, ha itt, Pesten, még mindig az lenne a fon-tos, hogy ki végzi a munkát s nem az, hogy a munka elvégződjék. Most csupa kitűnő várospoli-tikus került a vezetőpozíciókba, Budapest hű fiai ök, világosfejű, képzett, erélyes emberek, nem sza-bad tehát azt hinnünk, hogy a Tabán még mindig probléma, hanem bizzunk abban, hogy nekik ez már értelmesen megfogalmazott programjuk.

Márkus László.